

Un dia feiner qualsevol, ja des de mig matí, el carrer del Llobregós, una de les principals vies comercials del barri del Carmel, és a punt d'arrencar el bull. Uns quants cotxes s'arreglaren en doble fila mentre uns altres fan sonar el clàxon gairebé a l'uníson; a les voreres, desenes de viants caminen amunt i avall empaïtant les rebaixes alhora que mitja dotzena de persones fan cua a l'administració de loteria. Mentrestant, dins del mercat municipal, els crits de les venedores es confonen amb la xerrameca de la gent que atapeeix les parades. Tot semblaria ben normal si no fos perquè, no gaire lluny d'allí, un intens tràfec d'obres de la construcció indica que les coses no rutllen com abans. La zona propera a l'illa que formen els carrers del Llobregós, Calafell, Conca de Tremp i Sigüenza és un mar de bastides cobertes de tela verdosa i façanes sense arrebosar, amb grans tubs de recollida de runa que es despengen dels terrats i llargues tanques de metall que limiten el pas dels veïns. Al bell mig de tot això, entre la pols i la remor de camions i grues, un immens forat de la mida de dos blocs de pisos continua recordant a tothom que, el 27 de gener d'ara fa un any, més de mil persones van haver de sortir de casa a corre-cuita per no ser engolides per la terra.

Un any després d'aquesta tragèdia, que miraculosament no va causar cap mort, la majoria dels veïns han pogut tornar als pisos que ocupaven o als nous que els ha facilitat l'administració. Això no obstant, 249 persones encara viuen en pisos de lloguer, hotels o cases de familiars. En canvi, el càlcul fet per l'Associació de Damnificats, creada arran de l'accident, indica que les persones desplaçades del barri són 450. En part, aquesta diferència s'explica, molt probablement, perquè hi ha gent que ja ha rebut l'autorització per tornar al pis però en unes condicions que els fa impossible viure-hi. Moltes d'aquestes persones es queixen que el Govern, davant l'elevat cost que comporta pagar el lloguer o l'hotel, té molta pressa per fer tornar els veïns a casa. Aquest és el cas, per exemple, de Pilar Vilarroya, que fa vint anys va comprar un dels pisos del carrer del Llobregós que ara es troba en l'anomenada zona groga, la més afectada. Ara per ara, Pi-

JOSÉ PLAZA

lar viu a casa de la seva germana, amb el seu marit, Francisco, i amb l'Àlex, el fill de vuit anys. "En teoria —explica Vilarroya—, ja tenim el pis llest i depèn de nosaltres tornar-hi a viure. Però necessitem almenys un mes per poder-ho fer. Ni la calefacció ni la nevera no funcionen. Això ens ho ha d'arreglar GISA [l'empresa pública responsable de les obres], però encara no ho han fet, tot i que sempre ens diuen que ho faran de seguida. A banda d'això, però, tenim tota la casa de potes enlaire, ja que tant el meu marit com jo treballem i no tenim el temps que voldríem per poder ordenar-ho tot."

En els moments posteriors a l'accident, la majoria dels afectats van ser repartits per uns quants hotels de Barcelona. Un any després, molts d'ells amb el pis sense reparar, encara hi viuen. Enrique Garrido, per exemple, és un veí del carrer Sigüenza que viu a l'hotel Atenas i, com que és autònom també hi ha de fer la seva activitat professional. "Des de la primera setmana de l'esfondrament —explica—, em diuen que a la següent me'n podré anar a casa. Però la meua dona jo i portem un any aquí i encara no sabem quan hi tornarem." En relació amb les pressions de l'administració que denunciaven molt:

A la imatge superior, Àlex, de vuit anys, observant l'estat en què es troba una de les cambres del pis on vivia al carrer del Llobregós. A sota, una persona del servei de neteja fent els darrers retocs en un pis del passatge de Calafell. A la pàgina anterior, a dalt, imatge actual de la zona zero, el forat causat per l'esfondrament del túnel de metro. A sota, Pilar Vilarroya, mare d'Àlex, amb els paletes que han arreglat les esquerdes del seu pis al carrer Llobregós.

veïns, Garrido és taxatiu. "Si em fan fora de l'hotel i em volen fer tornar al meu pis, no ho faré, abans me n'aniré a viure a casa del meu fill. No perquè el meu pis no sigui habitable, tot i que no sé si la rentadora, la nevera i la resta de coses funcionen, sinó per l'ambient general de les obres que es viu al barri. Jo no puc treballar a casa amb tot aquest enrenou. Cada vegada que hi vaig, se'm remouen els budells", assegura.

Davant d'aquestes queixes, Fernando González, president de l'Associació de Veïns del Carmel, assegura que, en general, la gent que ha pogut tornar a les seves cases ho ha fet en condicions. "Sempre poden quedar petits detalls per arreglar, però, en general, els pisos, pel que fa a les esquerdes, estan bé." D'una manera semblant, el conseller d'Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, Joaquim Nadal, assegura que són molt pocs els veïns que es queixen i que

Es tanca l'aixeta

Els comerciants del Carmel afectats reben, en concepte d'un avançament pactat amb la Generalitat per compensar les pèrdues, 1.500 euros el mes per treballador i 10 euros per metre quadrat de negoci. Tot i així, segons l'Associació de Comerciants del Carmel, almenys tres dels trenta botiguers que encara no han pogut obrir han deixat de percebre la indemnització. Isabel Farrús, un d'aquests tres, explica que la raó és que el Govern està molestat perquè hi ha molts botiguers que encara no han presentat les factures necessàries per demostrar que el que perceben s'ajusta al que han deixat de guanyar. "Hi ha botigues que estan rebent més diners dels que els corresponen i ara no els volen tornar", diu. Farrús es lamenta d'haver presentat tots els papers i, tot i així, haver deixat de cobrar, cosa que, segons el seu advocat, s'explica perquè a vegades "paguen justos per pecadors". Un altre dels botiguers del Carmel, Josep Montero, opina que "la compensació econòmica ha estat una mica justa, sobretot perquè els danys morals no hi ha manera de compensar-los".

"és voluntat del Govern reduir aquests casos a la mínima expressió i fer tot el possible perquè la gent no es queixi". El Govern preveu que per al proper mes de maig tots els veïns afectats hagin pogut retornar a les seves cases.

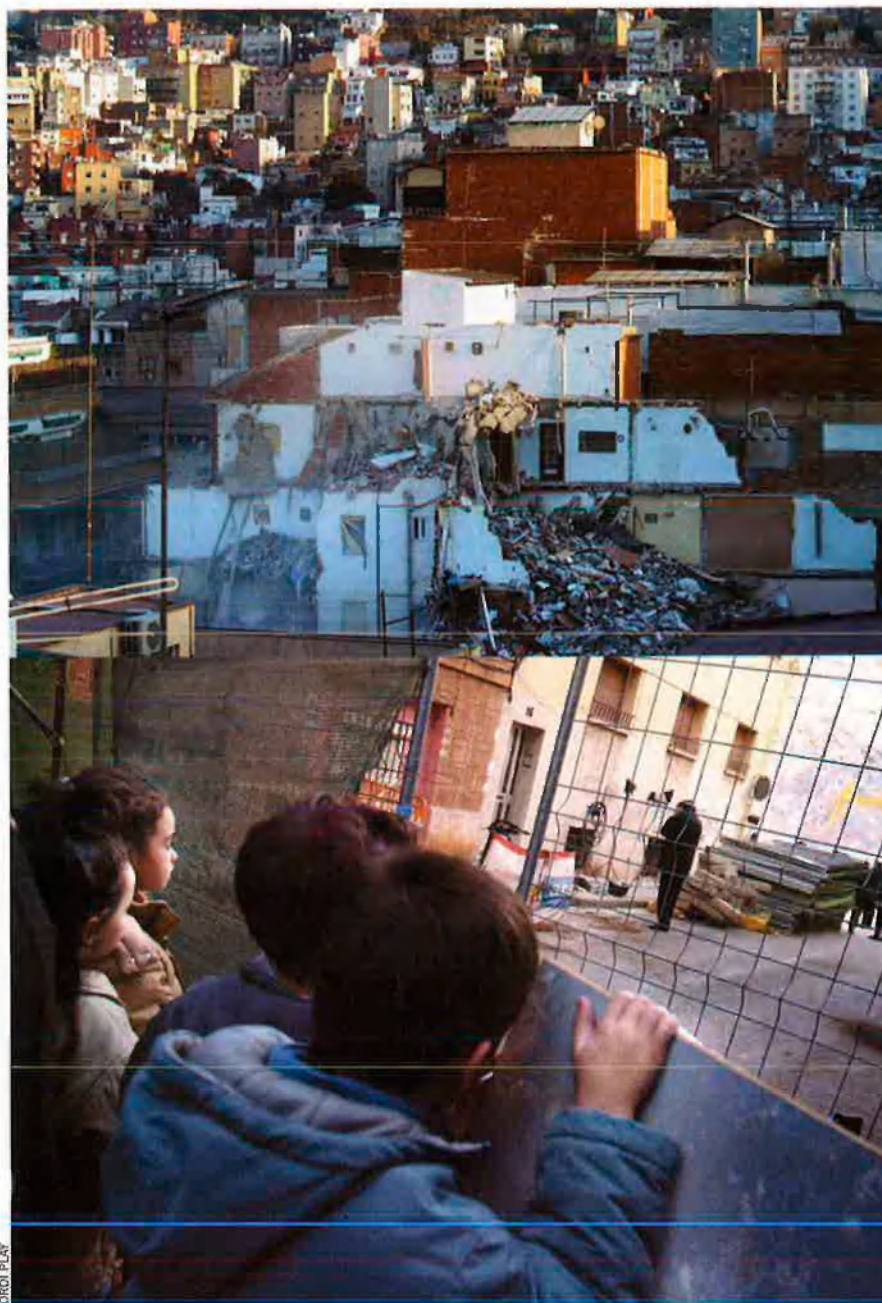
El comerç, el més afectat. A més dels veïns, però, qui més ha patit les conseqüències de l'esvoranc han estat els botiguers. Alguns, com Josep Montero, propietari d'una botiga de joguines al carrer del Llobregós, van poder obrir la setmana de Nadal. Altres, però, encara trigaran a fer-ho. "Haver de tancar la botiga durant un any —explica Montero— ha estat excessiu. Durant la campanya de Nadal hem tingut clients, però com que el material era de l'any passat, l'hem hagut de vendre a preu reduït, per tant, hem reduït els benefi-

cis.” Un altre cas és el d’Isabel Farrús, que té una copisteria al passatge de Calafell i que espera poder tornar a obrir-la cap a l’abril. “El comerç al Carmel—diu Farrús— comença a recuperar una mica l’alegria. Ara bé, em queda la incertesa de saber si recuperaré la clientela que tenia.” Segons l’Associació de Comerciants del barri del Carmel, en aquests moments encara hi ha unes 30 botigues tancades, de les quals gairebé la meitat no podran obrir fins a Setmana Santa. Segons Josep M. Mas, president d’aquesta associació, el comerç al Carmel patirà durant un temps: “Comercialment, el barri encara trigarà un any i mig a tornar a estar al cent per cent. Cal que la gent s’animi a tornar a les botigues on anava abans”, opina.

El patiment dels nens. Unes de les víctimes silencioses de l’accident del Carmel han estat els més petits. Un exemple és Alex, de vuit anys, fill de Pilar Vilarroya. “El meu fill—diu la mare— va patir molt. Fins i tot el vam haver de portar a un psicòleg perquè li queia el cabell a causa de l’estrès.” En canvi, després de les festes de Nadal, els nens del barri del Carmel van tenir una alegria. L’escola d’educació infantil i de primària del barri, que havia estat desallotjada arran de l’accident, va tornar a obrir les portes. Alguns pares, però, no hi han tomat a portar els fills. Montse

Uns cent veïns asseguren tenir esquerdes a casa que el Govern no vol reconèixer

Pérez té una filla de deu anys, Maria, que, com tots els altres alumnes de primària del CEIP del Carmel, va ser traslladada a una escola de Nou Barris. El llarg trajecte que havien de fer els nens en autobús els comportava la pèrdua d’una hora de classe al dia. “La meua filla—explica Montse Pérez— ho va passar molt malament i va fer una baixada molt forta en els estudis. Per això, i per les poques solucions que ens oferia l’escola, vaig quedar molt desil·lusionada i vam decidir canviar-la de centre.”

En la imatge superior, una vista general de la zona afectada al barri del Carmel i del bloc de pisos que es va haver d’enderrocar, presa el mes de febrer de l’any passat, poc després de l’esfondrament. A sota, en aquells dies, uns nens observen la zona tancada als veïns.

Loli Leandro, en canvi, és una mare que ha decidit continuar portant el seu fill, Ambrós, de cinc anys, al CEIP del Carmel. Leandro assegura que el funcionament de l’escola és correcte i, llevat d’alguns detalls, els desperfectes han quedat resolts. Tot i així, aquesta mare opina que l’escola ha estat massa temps tancada. “Han aprofitat per fer una reforma integral de l’edifici que ha costat més de 2 milions d’euros i que no era del tot necessària”, diu. A banda d’això, Leandro viu en un pis del carrer

Ramon Rocafull i és una de les persones, d’entre aproximadament un centenar, que estan en una zona que la Generalitat va considerar, en el seu moment, que no va resultar afectada per l’esfondrament. “Tenim esquerdes a casa—es queixa—, però no ho voler reconèixer. Ens van enviar una notificació dient que no se’n fan responsables perquè els desperfectes no tene res a veure amb l’esvoranc ocasionat e les obres del metro. Ni tan sols ha vingut un tècnic a mirar-s’ho”, diu.

Molts dels veïns asseguren que no estaran tranquils quan es reprenguin les obres del metro

Les queixes principals. Totes les fonts consultades coincideixen a assenyalar que, si bé en qüestions com l'estada a l'hotel el tracte ha estat excel·lent, el problema s'ha allargat massa. "Hi ha hagut molta lentitud de GISA. En tres mesos s'hauria d'haver arreglat tot", opina Pilar Vilarroya, veïna del carrer del Llobregós. En una línia semblant, Josep Montero, comerciant del mateix carrer, creu que "es podien haver pres solucions molt abans i que, tot plegat, s'hagués resolt en tres o com a màxim quatre mesos". Al seu torn, el president de l'Associació de Comerciants, Josep M. Mas, opina que "hi ha hagut molta descoordinació, tant administrativament com pel que fa a la reparació dels danys". Per a Fernando González, president de l'Associació de Veïns del Carmel, en canvi, un any no és excessiu. "Era molt difícil solucionar tots els problemes abans. Ha calgut fer reparacions molt complexes i no es podia fer de qualsevol manera. Voler-ho fer més de pressa hauria estat un nyap", diu González.

El temor a la incertesa. La majoria de veïns del Carmel, tot i l'ensurt de l'esfondrament, continuen esperant que un dia el metro hi arribi. A pesar de tot, alguns prendran precaucions. Pilar Vilarroya, per exemple, assegura que li costarà tornar a viure tranquil·la al pis, sabent que hi ha el túnel a sota. "De ben segur que quan el metro entri en funcionament, me n'aniré del pis i no tornaré fins que no ho vegi clar", diu. Una cosa semblant li passa a Isabel Farrús, propietària d'una copisteria al passatge de Calafell i que també viu al carrer de Llobregós. "Ara per ara visc tranquil·la a casa i dormo perfectament. Ara bé, no sé què pot passar quan es reprenguin les obres del metro o quan aquest comenci a funcionar", s'exclama.

Xevi Camprubí

Confidencial

Xavier Vinader

La CIA continua ficant la pota

La CIA ha demostrat una vegada més la seva capacitat... per a la piffa. L'atac aeri que va llençar dies enrere contra el poblet pakistanès de Damadola, a la frontera amb Afganistan, va matar més de divuit civils innocents, inclosos dones i nens, i va ferir-ne un altre bon grapat. El raid tractava d'eliminar el metge egipci Ayman al-Zawahiri, considerat pels nord-americans com el número dos d'Ossama bin Laden i cervell de la xarxa Al-Qaida, però porques hores després, Pakistan va negar que el lloctinent de Bin Laden estigués en el lloc dels fets i va presentar una protesta formal per l'acció punitiva realitzada en el seu territori. La massacre va provocar també que milers de ciutadans pakistanesos es manifestessin en totes les zones tribals properes a Damadola reclamant justícia contra els excessos del Govern ianqui.

Els serveis secrets de Washington la porten votada a Ayman al-Zawahiri des de fa temps. L'han presentat sempre com un home perillós, com el veritable cervell ideològic i financer de les operacions terroristes d'Al-Qaida i principal dissenyador dels atemptats de l'11 de setembre de 2001 que tant els van afeblir. Pel seu cap donen 21 milions d'euros un damunt l'altre. La seva biografia, no obstant això, el descriu com a membre d'una família plena d'intel·lectuals i clergues islàmics molt compromesos en el seu país, fins i tot va passar tres anys a la presó, com a integrant del grup Al-Yihad, després de l'assassinat del president egipci Anwar al-Sadat –metral·lat quan presidia una desfilada militar– i posteriorment, el 1981, els tribunals egipcis el van tornar a jutjar en rebel·lia i el van condemnar a mort per les seves activitats conspiratives. Escapat d'Egipte, Al-Zawahiri, es va exiliar a Europa una temporada, després se'n va anar a l'Àrabia Saudita i al Sudan, on es va associar amb Bin Laden, a qui va acompanyar a Afganistan. L'any 1998, va estampar la seva signatura al peu de l'edictat islàmic que cridava a atacar els civils d'Estats Units i va perdre la dona i tres fills a causa d'un bombardeig nord-americà sobre Kandahar, l'últim reducte dels talibans afganesos.

“Operacions com la de Damadola no són noves en la història recent de la CIA, recordem el bombardeig –“de precisió” sobre un determinat palau– que va iniciar la invasió d'Iraq i que pretenia matar el mateix Saddam Hussein”

L'atac de Damadola es basa en el convenciment que tenen els estrategs del Pentàgon que, tant Bin Laden com Al-Zawahiri, estan amagats des de fa temps a les muntanyes que hi ha a la frontera entre Pakistan i Afganistan. Per això, quan algú els hi va bufar a l'orella que el metge egipci voltava per aquest poble, la CIA va enviar ràpidament avions sense pilot Predator, carregats amb deu míssils Hellfire, que no van deixar pedra sobre pedra. Un fiasco com una casa de pagès. Tres de les cases bombardejades pertanyien a Shah Zaman i altres joiers coneguts a la zona, però entre els cossos carbonitzats –es van utilitzar explosius d'alta potencia– Al-Zawahiri no hi era. Quan la confirmació va arribar a la seu de la CIA, a Langley, més d'un es devia estirar dels cabells. I la línia telefònica secreta que connecta amb la Casa Blanca va treure foc de nou.

Operacions com la de Damadola no són noves en la història recent de la CIA, recordem el bombardeig –“de precisió” sobre un determinat palau– que va iniciar la invasió d'Iraq i que pretenia matar el mateix Saddam Hussein de cop. El bombardeig, també “quirúrgic”, sobre un refugi de Bagdad ple de dones i nens, durant la primera guerra del Golf, al·legant que s'hi guardaven armes químiques. La tecnologia més sofisticada al servei de les piffades més monstruoses. I aquí no passa res. La resta del món mira en direcció contrària mentre la barra lliure per matar impunement continua oberta.